

Daniela Lončar¹
Suada Mulić-Baćić¹
Zumreta Kušljugić¹
Ahmed Hujdurović²
Esad Brkić¹
Denis Mršić¹
Drago Antić¹
Mario Križić¹

¹Odjeljenje za reumatologiju
Klinika za interne bolesti
Univerzitetski klinički centar Tuzla ♦ Bosna i Hercegovina

²Plava poliklinika
Tuzla ♦ Bosna i Hercegovina

Kardiovaskularni morbiditet u bolesnika s reumatoidnim artritisom

Cardiovascular morbidity in patients with rheumatoid arthritis

Reumatoidni artritis je sistemsко zapaljenjsko autoimuno oboljenje hroničnog toka. Kardiovaskularne bolesti predstavljaju vodeći uzrok komorbiditeta i mortaliteta u bolesnika sa reumatoidnim artritisom. Najčešći razlog srčane smrti kod bolesnika sa reumatoidnim artritisom je aterosklerotska koronarna bolest. Patogeneza ateroskleroze u autoimunim bolestima kompleksan je proces, pri čemu značajnu ulogu imaju tradicionalni faktori rizika za nastanak ateroskleroze, ali i netradicionalni povezani s autoimunim bolestima i upalom. Tradicionalni faktori rizika za nastanak kardiovaskularnih oboljenja: nasljede, muški spol, dob, dislipidemija, arteijska hipertenzija, dijabetes, gojaznost, pušenje. Ubrzana aterosklerozna u reumatoidnom artritisu posljedica je hronične upale niskog intenziteta i oksidativnog stresa. U netradicionalne faktore rizika za nastanak KVB u bolesnika sa autoimunim oboljenjima spadaju: sistemska upala, endotelna disfunkcija, poremećena vaskulogeneza, inzulinska rezistencija, hiperhomocisteinemija, uloga lijekova (NSAR, kortikosteroidi, imunosupresivi). Sve strukture srca (perikard, miokard, endokard, valvule, provodni sistem, koronarne krvne žile) mogu biti zahvaćene tokom reumatoidnog artritisa.

Cilj rada bio je utvrditi najčešće faktore rizika za nastanak kardiovaskularnih oboljenja u bolesnika sa reumatoidnim artritisom. Procijeniti učestalost kardiovaskularnih oboljenja u bolesnika sa reumatoidnim artritisom. Sprovedeno je prospektivno istraživanje kojim je obuhvaćeno 30 bolesnika koji su liječeni od reumatoidnog artritisa. Svim bolesnicima uzeti su anamnestički podaci i urađeni su: kompletan fizikalni pregled, biohemiske analize krvi, elektrokardiogram i ultrazvučni pregled srca.

U radu je ispitano 30 bolesnika: 3 muškarca (10%) i 27 žena (90%), prosječne životne dobi 62 godine. Prevalenca faktora rizika: hipertenzija 23 (76,67%), hiperlipidemija 14 (46,67%), diabetes 7 (30,43%). Ishemičnu bolest srca imalo je 8 (26,67%), kongestivnu srčanu insuficijenciju 3 (10%), poremećaj srčanog ritma nije registriran niti kod jednog bolesnika.

Učestalost faktora rizika za nastanak kardiovaskularnih oboljenja u bolesnika sa reumatoidnim artritisom je velika.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, kardiovaskularna oboljenja